

Nader onderzoek soortgroep vleermuizen

Locatie de Spreng + gymzaal
Andoornstraat 5/ Roggestraat 5
Heerde

Nader onderzoek soortgroep vleermuizen

Locatie de Spreng + gymzaal
Andoornstraat 5/ Roggestraat 5
Heerde

Opdrachtgever: Nikkels projecten bv
Zuiderlaan 1
Postbus 156
7390 AD Twello

Datum: 24 oktober 2017

Status: **Definitief**

Uitvoering: Forest Groen Consult
Van Pallandtlaan 10
6998 AW Laag-Keppel
T 0314 642221
F 0314 380332
E-mail info@forestgroenconsult.nl
[Http://www.forestgroenconsult.nl](http://www.forestgroenconsult.nl)

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Methode van onderzoek	5
2.1	Vleermuizen	5
3	Resultaten Vleermuizen	6
3.1	1 ^e onderzoek vleermuizen	6
3.2	2 ^e onderzoek vleermuizen	7
3.3	3 ^e onderzoek vleermuizen	8
3.4	4 ^e onderzoek vleermuizen	9
3.5	5 ^e onderzoek vleermuizen	10
4	Conclusie.....	11
4.1	Verblijfplaatsen.....	11
4.2	Foeragegebied	11
4.3	Vliegroute	11
5	Advies	12
5.1	Intrinsieke waarde	12
5.2	Vleermuisvriendelijk ontwerp	12
	Bijlage 1 CV onderzoeker	13

1 Inleiding

In opdracht van Nikkels projecten bv is een nader onderzoek uitgevoerd naar het eventuele gebruik door vleermuizen van het gebied en de panden op de locatie van Basisschool de Spreng aan de Andoornstraat in Heerde.

De school en de naastgelegen sporthal worden gesloopt om ruimte te maken voor een nieuwe woonbestemming. In het voorjaar 2017 is een Quick-scan natuurtoets uitgevoerd (*Quick-scan Locatie de Spreng + gymzaal, Andoornstraat 5/ Roggestraat 5 Heerde, 29 maart 2017, Foreest Groen Consult*). Bij de Quick-scan kon niet worden uitgesloten dat de school en de sporthal niet gebruikt worden door vleermuizen. Nader onderzoek moet uitwijzen of deze locatie voor vleermuizen van belang is.

Het nader onderzoek en de rapportage zijn uitgevoerd door ir. M.W.P. Ariëns werkzaam bij Foreest Groen Consult.

2 Methode van onderzoek

2.1 Vleermuizen

Voor het onderzoek is het geldende vleermuisprotocol gevolgd. Om een goed inzicht te krijgen in de huidige situatie zijn hiervoor 5 bezoeken van elk 2 uur gebracht aan het terrein.

Data en duur bezoeken:

1^e onderzoek: 2 mei 2017, 21.05 tot 23.05;

2^e onderzoek: 10 juni 2017, 04.00 tot 06.00;

3^e onderzoek: 3 juli 2017, 22.00 tot 24.00;

4^e onderzoek: 7 september 2017, 20.15 tot 22.15;

5^e onderzoek: 27 september 2017 19.26 tot 21.30.

Tijdens de bezoeken voldeed het weer aan de normen die hiervoor in het vleermuisprotocol zijn gesteld.

Het onderzoek gebeurt op zicht en met behulp van een batdetector, een Petterson D100.

Afbeelding 1, Ligging van het onderzochte terrein, het terrein is met een rode lijn omcirkeld.

3 Resultaten Vleermuizen

3.1 1^e onderzoek vleermuizen

Uitvoerder: Maarten Ariëns.

Datum: 2 mei 2017.

Tijdstip: 21.05 tot 23.05.

Weersomstandigheden:

21.05: 10 °C, 1- 2 Bft, zwaar bewolkt.

23.05: 10 °C, 1-2 Bft, zwaar bewolkt.

Afbeelding 2, visualisatie van de aangetroffen dieren, 2 mei 2017

Gewone dwergvleermuis: groene pijlen.

Omstreeks 21.25 wordt een gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) aangetroffen jagend onder de bomen op het plantsoen aan de Andoornstraat, noordelijk van de sporthal. Het betreft een enkel exemplaar. Later op de avond worden gewone dwergvleermuizen aangetroffen op de hoek Andoornstraat/ Kamille straat, onder de bomen ten westen van de school en langs de bomen aan de Duisterestraat. Telkens betreft het hier een enkel exemplaar dat op de locatie aan het jagen is.

3.2 2^e onderzoek vleermuizen

Uitvoerder: Maarten Ariëns.

Datum: 10 juni 2017.

Tijdstip: 04.00 tot 06.00.

Weersomstandigheden:

04.00: 10 °C, 0 Bft, heldere nacht.

06.00: 13 °C, 0 Bft, heldere ochtend.

Afbeelding 3, visualisatie van de aangetroffen dieren, 10 juni 2017

Gewone dwergvleermuis: groene pijlen (oranje cirkel vermoedelijke verblijfplaats).

De eerste gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) wordt aangetroffen onder de bomen ten noorden van de sporthal. Later wordt een gewone dwergvleermuis waargenomen op het schoolplein waar het dier jaagt rondom de bomen die hier staan. De laatste waarnemingen zijn gedaan op de hoek Andoornstraat Kamilleweg. Het dier vloog hierbij regelmatig in de richting van de woningen kamilleweg 19-25. Het vermoeden bestaat dat het dier hier in een van deze woningen zijn vaste rust- en verblijfplaats heeft. Het invliegen van het dier is niet waargenomen.

3.3 3^e onderzoek vleermuizen

Uitvoerder: Maarten Ariëns.

Datum: 3 juli 2017.

Tijdstip: 22.00 tot 24.00.

Weersomstandigheden:

22.00: 18 °C, 1 Bft, half bewolkt na een mooie dag.

24.00: 17 °C, 0 Bft, half bewolkte nacht.

Afbeelding 4, visualisatie van de aangetroffen dieren, 3 juli 2017
Gewone dwergvleermuis: groene pijlen (oranje cirkel vermoedelijke verblijfplaats).

Omstreeks 22.20 wordt een eerste gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) jagend aangetroffen onder de bomen ten noorden van de sporthal. Vervolgens worden jagende gewone dwergvleermuizen gedurende de gehele periode op vrijwel alle plekken rondom de school en de sporthal waargenomen. Alleen de hoek van de Duisterestraat met de Roggeweg lijkt te worden gemedend. Telkens wordt een enkel exemplaar aangetroffen. Op de hoek Andoornstraat Kamilleweg is veel activiteit waarbij het aangetroffen dier telkens weg vliegt in de richting van de woningen Kamilleweg 19-25. Hier is bij het ochtendonderzoek waarschijnlijk een verblijfplaats aangetroffen. Ook nu zijn hier geen invliegende dieren waargenomen.

3.4 4^e onderzoek vleermuizen

Uitvoerder: Maarten Ariëns.

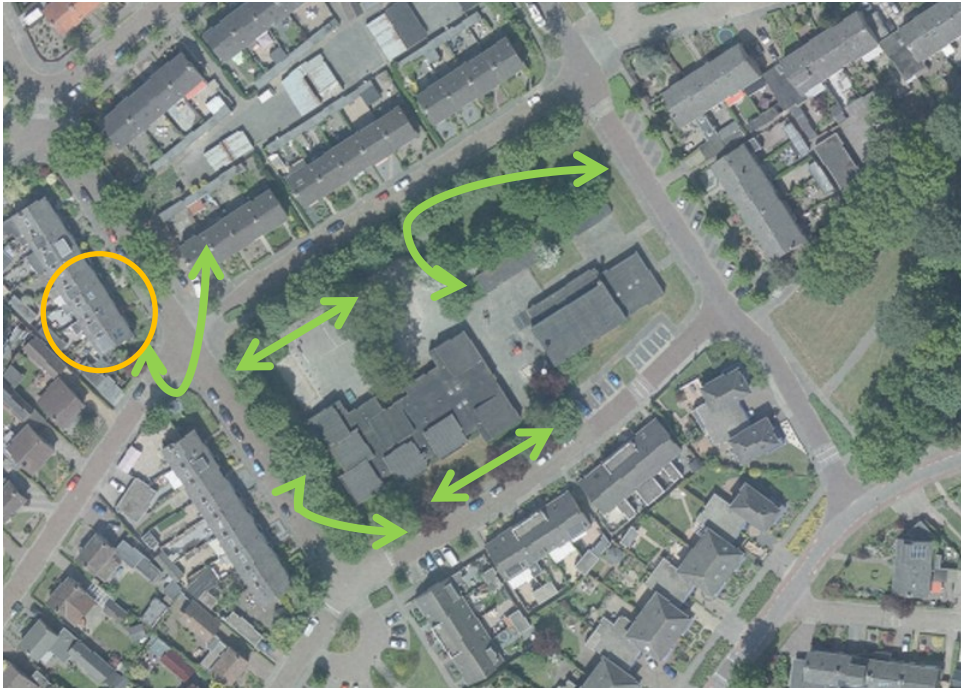
Datum: 7 september 2017.

Tijdstip: 20.15 tot 22.15.

Weersomstandigheden:

20.15: 16 °C, 0 -1 Bft, bewolkt.

22.15: 15 °C, 0 -1 Bft, bewolkt.

Afbeelding 5, visualisatie van de aangetroffen dieren, 7 september 2017
Gewone dwergvleermuis: groene pijlen (oranje cirkel vermoedelijke verblijfplaats).

Even na zonsondergang wordt een gewone dwergvleermuis (*Pipistrelus pipistrellus*) aangetroffen boven de school op de hoek van de Kamilleweg en de Duisterestraat. Het dier komt uit noordwestelijke richting aanvliegen. Daarna wordt een gewone dwergvleermuis aangetroffen jagend onder de beplanting aan de Duisterestraat ten zuiden van de school. Gedurende het eerste uur is de meeste activiteit geconcentreerd aan de Kamilleweg, Duisterestraat en de hoek met de Andoornstraat. Later op de avond wordt een gewone dwergvleermuis ook aangetroffen onder de bomen van het plantsoen aan de Andoornstraat ten noorden van de sporthal. Ook de bomen op het schoolplein worden zo nu en dan bezocht tijdens het jagen.

3.5 5^e onderzoek vleermuizen

Uitvoerder: Maarten Ariëns.

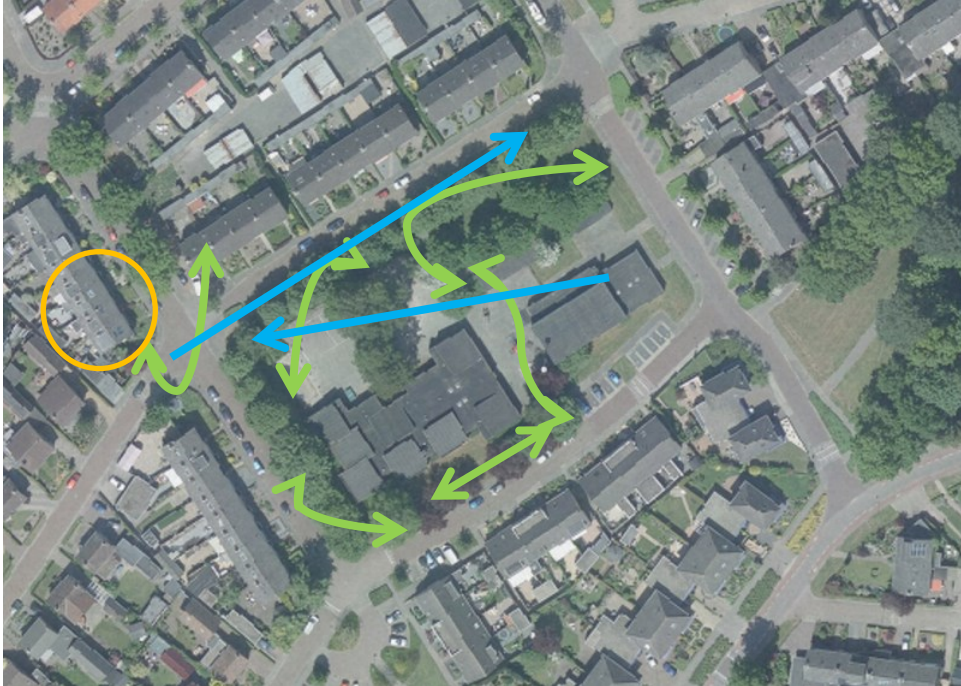
Datum: 27 september 2017.

Tijdstip: 19.26 tot 21.30.

Weersomstandigheden:

19.26: 16 °C, 0 Bft, licht bewolkt.

21.30: 15 °C, 0 Bft, heldere nacht met enkele wolkenluiers.

Afbeelding 6, visualisatie van de aangetroffen dieren, 27 september 2017

Laatvlieger: blauwe pijlen.

Gewone dwergvleermuis: groene pijlen (oranje cirkel vermoedelijke verblijfplaats).

Ongeveer 30 minuten na zonsondergang wordt een gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) jegend op het schoolplein aangetroffen. Deze soort wordt vervolgens gedurende de gehele onderzoeksperiode rond de school aangetroffen. De beplanting aan de Kamilleweg en Duisterestraat wordt veelvuldig gebuikt om langs te jagen. Wat later op de avond wordt ook onder de bomen aan de andoornstraat gejaagd. Tegen het einde van de periode is er veel activiteit op de hoek andoornstraat Kamilleweg. Hierbij vliegt het dier telkens weg in noordelijke richting

Even nadat de eerste gewone dwergvleermuis is waargenomen komt uit oostelijke richting een laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) uit oostelijke richting over de school heen aanvliegen.

Het dier vliegt via de Andoornstraat weg. Na ongeveer een half uur komt uit westelijke richting een laatvlieger door de Andoornstraat terug vliegen. Dit dier verdwijnt in oostelijke richting.

4 Conclusie

Bij de vijf bezoeken zijn twee soorten vleermuizen aangetroffen. Dit zijn de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*). De gewone dwergvleermuis is op bij elk bezoek aangetroffen. De laatvlieger alleen bij het laatste bezoek.

4.1 Verblijfplaatsen

In- of uitvliegende vleermuizen zijn niet aangetroffen bij de school of de sporthal. De vleermuizen toonden ook geen interesse voor de gebouwen.

Vermoedt wordt dat in de woningen aan de Kamilleweg 19 tot 25 wel een verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig is. De exacte verblijfplaats kon niet worden vastgesteld. De aangetroffen soorten zijn gebouw bewonende soorten. Verblijfplaatsen in bomen zijn hierdoor uitgesloten. De bomen op de locatie zijn ook niet geschikt door het ontbreken van holten en spleten waarin de vleermuizen kunnen wegkruipen.

Het slopen van de school en de sporthal heeft geen gevolgen voor wat betreft een vaste rust- en verblijfplaats van vleermuizen. De Wet natuurbescherming wordt bij de sloop voor wat betreft de vaste rust- en verblijfplaatsen niet overtreden.

4.2 Foerageergebied

De beplantingen rondom de school maken deel uit van het foerageergebied van een of twee gewone dwergvleermuizen. Foerageergebieden zijn alleen beschermd indien er een relatie ligt met een vaste rust- en verblijfplaats. De gewone dwergvleermuis heeft een heel divers jachtgebied. In de directe omgeving van de school liggen meerdere grote groenvlakken en zijn er vele groene tuinen die deze vleermuizen als foerageergebied kunnen gebruiken.

De laatvlieger gebruikt dit gebied incidenteel. De soort is slechts één keer waargenomen. Ook deze soort is heel flexibel voor wat betreft het foerageergebied.

Het tijdelijk verdwijnen van de beplanting rondom de school zal geen effect hebben op de instandhouding van de soort. De Wet natuurbescherming wordt bij de sloop voor wat betreft een foerageergebied niet overtreden.

4.3 Vliegroute

Bij het onderzoek is niet gebleken dat het terrein een onderdeel is van een vliegroute.

De gewone dwergvleermuizen die zijn aangetroffen waren telkens aan het jagen.

Doortrekkende dieren zijn niet waargenomen.

Bij het laatste onderzoek is een laatvlieger waargenomen. Dit dier vloog in een rechte lijn over de school heen en kwam mogelijk enige tijd later via de andoorn straat terug vliegen. Ook voor deze soort is dit gebied geen onderdeel van een vliegroute.

De Wet natuurbescherming wordt bij de sloop voor wat betreft een vliegroute niet overtreden.

5 Advies

5.1 Intrinsieke waarde

Onder de wet natuurbescherming wordt elk in het wild levende dier of inheemse plant beschermd. Ook diersoorten of diergroepen, die niet in de lijsten van de flora en faunawet voorkomen, bezitten deze bescherming. Voorwaarde is wel dat het inheemse dieren betreft. Dit is de intrinsieke waarde van het dier of de plant.

Het is daarom aan te bevelen om direct voorafgaande aan de werkzaamheden het plangebied en de omgeving te controleren op de aanwezigheid van dieren. Worden dieren aangetroffen moeten deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen. Ook tijdens de werkzaamheden dient met de aanwezigheid van dieren rekening te worden gehouden. Treft men een dier aan dan moet deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen, of moet het dier in veiligheid gebracht worden. Worden onverhoopt beschermde diersoorten aangetroffen dan moeten de werkzaamheden worden gestaakt en een passende oplossing worden gezocht.

5.2 Vleermuisvriendelijk ontwerp

Wettelijk gezien zijn geen belemmeringen voor het slopen van het pand en de bouw van de woningen ten aanzien van deze soortgroep. De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep vleermuizen niet overtreden.

De keuze kan worden gemaakt om de aanwezigheid van deze dieren te benutten en met deze dieren rekening te houden: voor, tijdens en na het realiseren van de woningen. Een stukje duurzaamheid dat niets of niet veel hoeft te kosten.

Het is duidelijk dat in het gebied vleermuizen actief zijn. Met het uiteindelijke ontwerp en materiaal keuze kan veel voor deze kwetsbare dieren worden gedaan. De dieren geven geen enkele vorm van overlast en dragen bij aan een gezond leefmilieu doordat zij zeer veel insecten wegvangen.

Bij het bouwen van de woningen kunnen eenvoudige voorzieningen worden opgenomen. Variërend van een iets bredere open stootvoeg, tot speciale voorzieningen in spouwmuur of dak. Dit draagt wezenlijk bij aan de instandhouding van deze bijzondere dieren.

Bijlage 1 CV onderzoeker.

Curriculum Vitae

Personalia:

Naam:	Ariëns
Voornamen:	Maarten Wilhelmus Petrus
Titel:	Ir.
Adres:	Van Pallandtlaan 10
Postcode:	6998 AW
Plaats:	Laag-Keppel
Telefoon:	[REDACTED]
Fax:	[REDACTED]
E-mail:	[REDACTED]
Geboortedatum:	[REDACTED]
Geboorteplaats:	[REDACTED]
Burgerlijke staat:	[REDACTED]
Kinderen:	[REDACTED]
Nationaliteit:	Nederlandse
Rijbewijs:	B E
Militaire dienstplicht:	1993

Opleidingen :

HBCS : 1985 - 1990. Hogere Bosbouw en Cultuurtechnische School, tijdens mijn studie gefuseerd in de Internationale Agrarische Hogeschool Larenstein te Velp. Afstudeerrichting Bosbeheer en Bosbouwtechniek, getuigschrift behaald.

LUW : 1990 - 1992. Landbouw Universiteit Wageningen, studierichting Bosbouw met de oriëntatie Gematigde zone, doctoraal getuigschrift behaald.

Ervaring

1994-1997: diverse kortlopende contracten en opdrachten o.a. bij Oranjewoud; beheer en onderhoudsplannen bos- en natuurterreinen, NPC Hoevelaken; opzetten van beheersysteem voor vliegveldverhardingen en enkele bedrijven in de groenvoorziening en wegenbouw als calculator/werkvoorbereider maar ook tijdelijke assistentie in aanleg en onderhoud van groenvoorzieningen, wegen en rioleringen.

1995 Foreest Groen Consult ingeschreven bij de kamer van koophandel.

Tussen mei 1997 en december 1999 ben ik werkzaam geweest bij BSI-bomenservice in Baarn. In deze periode heb ik mij bezig gehouden met het uitvoeren van boomtechnisch onderzoek en advies bij met name gemeenten in heel Nederland.

Vanaf 1 januari 2000 ben ik fulltime werkzaam voor mijn advies- en onderzoeksbureau Foreest Groen Consult. Ik richt mij met mijn werkzaamheden als bosbouwer in de stad op het beheer van de groene ruimte en dan met name bomen en flora-en fauna vraagstukken.

Opdrachtgevers zijn : overheden, civieltechnische adviesbureaus, wegenbouwbedrijven, instellingen en particulieren.

Opdrachten: Inspecties/inventarisaties, beheer en onderhoudsplannen, structuurplannen, bestekken, ontwerpen, ontheffingsaanvragen wet natuurbescherming, onderzoeksvragen, algemeen advies op gebied van: beheer bossen, openbare ruimte, bomen, flora en fauna.
